

ARADI KÖZLÖNY

Előfizetési árak:

<i>Helyben házhoz hordva:</i>		<i>Vidéken postai szétküld:</i>	
Egész évre 12 frt	Egész évre 14 frt	Egész évre 14 frt	Egész évre 14 frt
Fél évre 6 „	Fél évre 7 „	Fél évre 7 „	Fél évre 7 „
Negyed évre 3 „	Negyed évre 3.50	Negyed évre 3.50	Negyed évre 3.50
Egy óra 1 „	Egy óra 1.20	Egy óra 1.20	Egy óra 1.20

Kiadóhivatal:

Az „Aradi Nyomdatársaság”, főut 51. sz. a., hová hirdetések, előfizetési pénzek és a kiadás körüli panaszok küldendők.

Hirdetések díja:

Hat h. petit sor egyszer . . . 8 kr | Bélyegdíj külön 30 kr
Minden következőnél . . . 6 „ | Nyilvtár sora 20 „

Szerkesztőség:

Az arad-csanádi egyesült vasutak palotájában, hová a lap szellemi részét illető közlemények intézendők. Bérmentetlen leveleket csak ismert kéztől fogadunk el.

Kéziratokat vissza nem küldünk.

A fény-izony.

Arad, junius 6.

Egyike a legrettenetesebb testi nyavalyáknak a kitörése folyamán feltétlenül halálos ama kór, mely az agoniát megelőző stádiumában olyatén karakterisztikus szymptóma kíséretében lép fel, hogy a beteg legyőzhetlen averziót érez a szerves világ, sőt a földfelület minden ízét átható alkotó elem, az élet elengedhetetlen föltétele, a víz iránt.

Azonságosképen desperátus erkölcsi defektusban kell egy olyan politikai szervezetnek leledzenie, mely a nyilvános élet legszabadabb s a népakarat legzavartalanabb megnyilatkozásának köszöni létét és kórságos elfajulásában perhorreskálja lételemét, a nyilvánosságot, a népítélet megnyilatkozását, a nyílt fórumot, a világosságot.

Ebben a halálos nyavalyában vergődik a Polonyi vezérlete alatt összebujt konspiráció a nemzet közóhaját és a függetlenségi párt főprogramját képező szabadelvű reformok ellen.

Az országgyűlési függetlenségi pártban beállott szakadást ugyanis a választó polgárság függetlenségi pártkörei az életfenntartás egészséges ösztönétől indítatva mindenképen megakadályozni igyekeznek, s mint az aradiak és a kecskeméti példája mutatja, oly országos értekezlet létrehozásán fáradoznak, mely a Polonyi égisze alatt kiesztelt és sikeresen végrehajtott csiny fölött ítéletet mondjon s megállapítsa, hogy a kettészakadt parlamenti párt közül melyik az, mely az ország függetlenségi elvű választó polgárságának bizalmát bírja.

A Polonyi patronatusa alatt együtt maradott fekete-pártot mi sem jellemezheti méltóbban, minthogy ezen — a függetlenségi párt szempontjából egyedül jogosult és célravezető — expediensnek teljes erejéből ellene szegül. E hó harmadikán kelt határozatával ugyanis kijelentette, hogy ily országos pártgyűlést sem szükségesnek, sem czélszerűnek nem tart s annak létrejöttét meg fogja akadályozni.

Hát bizony nagyon érthető Polonyiék részéről ez a félelem a nyilvánosságtól, ez a világosság iránti undor, melyet a fentebb kifejtett analogia révén alig lehetne rövidebben s találóbban jellemezni, mint ezzel a szóval, hogy — fény-izony. Sok mindent el lehet mondani a függetlenségi párt programjáról; fel lehet elene hozni, hogy a fennforgó viszonyok s fennálló alaptörvények mellett azok közjogi része nemcsak hogy ki nem vihető, de még a megvalósítás lehetősége esetében is ez időszert káros, sőt vészthozó lenne hazánk békés fejlődésére nézve. Vádolni lehet a függetlenségi törekvéseket, hogy a közrendnek gonosz szolgálatot tesznek, a midőn utópikus elveik terjesztése érdeké-

ben a tömeget czéltalanul izgatják. Mind-ezt jogosultan lehet a pártnak felróni, s megtettük s teszszük azt saját álláspontunkból mindannyiszor, a hánszor rá alkalom adódott.

De azzal nem lehetett soha e pártnak sem elveit, sem politikáját vádolni, hogy akciója alapját a félrevezetés, a taktikázás, az elvekkel való alattomos hivalkodásra bazirosza. És meggyőződésünk, hogy a függetlenségi pártnak 25 év óta konstatalható állandó erősödését és gyarapodását — daczára megvalósíthatlan közjogi elveinek — ezen tiszta, világos és a politikai erkölcs követelményeivel ellentétbe nem jövő becsületes küzdelmének köszönheti.

Ezt most némelyek a párt oszlopos tagjai körül másképp akarják csinálni, és a pártot Apponyi segéd-csapataként az ő gyanus czéljainak szolgálatába, a jezsuita táborba terelni. A romlatlan közfelfogás becsületére válik, hogy a függetlenségi választó polgárság ezt a taktikázást nem is érti, de nem is szereti. Józan fölfogása azon példabeszéd tanuságából: »Mondd meg kivel társalogsz s megmondom ki vagy«, kétségtelen bizonyosságot nyert az iránt, hogy a kik jezsuiták ügyét támogatják, maguk is azok.

Első volt a fehérmegyei függetlenségi kör, mely tiltakozott az országgyűlési függetlenségi képviselők amaz eljárása ellen, hogy az olygarchico klerikális Apponyistának, Atzél bárónak érdekében szavaztak azon kérvény ellen, melyet a függetlenségi választók nyújtottak be Atzél mandátuma ügyében.

A fény-izony, a színvakság kórságos tünetének lehet tulajdonítani, ha Polonyiék azt hiszik, hogy a választó polgárság oly együgyü, miszerint a nyílt tények ellenében magát valótlan nyilatkozatokkal becsapassa.

Ezek a tények igen érthetően mondják el, hogy a függetlenségi parlamenti párt egy része a jezsuita-párttal való fegyverbarátságot elveinél fogva perhorreszkálta, Polonyi pedig ugyanezt akarta és keresztül vitte, elmondják a tények, hogy a szabadelvű reformok ellen a központból vidékre utazott izgató Vajayak, Nána-sy-ak, Endrey-ek s feleszámú más ultramontán képviselők Polonyi szárnyai alá menekültek az elvi kérdés fölvetése alkalmával, s zömét képezik az ugynevezett »anypártnak«; tények igazolják, hogy a Polonyi-féle fekete-párt a klerikális Ugronékkal paktál, tény, hogy a Polonyi-pártot az ultramontán jezsuita-sajtó portálja, míg az Eötvösfrakció üldözi; tény végre az is, hogy Polonyi maga a katolikus autonómia sürgetésével igyekezett, a hol csak lehetett, az egyházpolitikai reformok mellett megindult mozgalmakat visszaszorítani, vagy ferde irányba terelni.

Mindezek a tények bizonynyal súlyosan latba fognak esni a nép ítélőszéke előtt, mely egyszerűen követelni fogja, hogy azok, a kik Irányi Dániel elveit megtagadják, kik azon elvek megvalósítását ellenzik, ne nevezzék magukat függetlenségi pártiaknak, 48-asoknak, a nyapárt-nak, hanem menjenek oda, hol az ő elvrokonai és fegyvertársai harcznak, Ugronék és Apponyiék táborába.

Világos és tiszta munkát végezne bizonyára egy ilyen országos függetlenségi pártgyűlés, és innen az izony a Polonyiék részéről.

Hasztalan vergődés. A függetlenségi párt tiszteletre méltó elveivel való gyanus taktikázás intézőit utol fogja érni a végzete. A kecskeméti függetlenségi párt vasárnapi gyűlésén határozatilag kijelentette, hogy azon okok közül, melyek az országos pártértekezlet összehívására késztették, egyet sem lát megczálolva az országgyűlési függetlenségi pártkör hirhedett nyilatkozata által s azért az országos pártértekezletet junius 25-én mindenestremegtartja.

A fővárosi függetlenségi kör vasárnapi értekezletén ugyancsak lehurrogták a Polonyista Pázmándy Dénest és kijelentették, hogy az országgyűlési párt szakadását tőkép annak tulajdonítják, hogy a nemzeti párt tulságosan beleavatkozott a függetlenségi párt belügyeibe s ennek a pártnak Polonyi vezérszavára hallgató nagyrészt oda vitte, hogy függetlenségi, liberális és 48-as elveik föntartása mellett tolják Apponyi gróf és a mérsékelt ellenzék közösügyes szekerét.

Mindezekből kitünik, hogy ha a Polonyista fekete-párt világoslátását a fény-izony megis gyöngítette, annál tisztábban és élesebben lát az a nép, melyet a taktikusok Apponyi szekere elé vétek foghatni. Egyszersmind be fog igazolódni, hogy a világosság- és nyilvánosságtól való iszony hypokratesi vonás a Polonyi-párt arczulatján.

Belföld.

Magyar elem az udvarnál.

A magyar delegáció kebelében már ismételve kifejezést nyert az az óhajás, hogy a bécsi királyi házi, udvari és állami levéltár hivatali személyzetében a magyar elem meglehetőleg képviselve legyen s indítványba hozatott nevezetesen az, hogy a már meglevő igazgatói és aligazgatói állás mellett még egy második aligazgatói állás is rendszeressé s elvül kimondassék, hogy a két aligazgató

45 hold első minőségű kaszáló anyafü

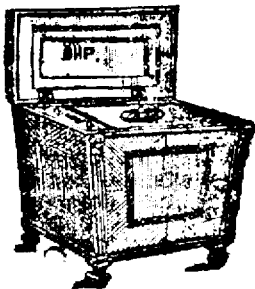
Szerecs házán eladó.
Bövebbet Aradon, Deák Ferenc
utca 22. szám.

POLLAK D. H.

fémáru-csarnoka

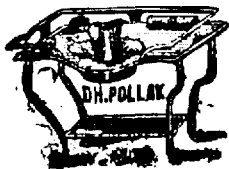
BUDAPEST, bécsi-utca 5. Gyár: IX., tüzfoltó-
utca 32.

ajánlja új, szabadalmazott, emaillezott víztartóval ellá-
tott szalon jégszekrényeit, valamint vasbutorait és aczéldrót-
madráczait a következő árak mellett:

Szalon jégszekrény emaille-
lizott víztartóval

45-65 frt
Jégszekrény háztartások ré-
szére 14-30 frt
Mészároszekrény 75-180 frt
Fürdő-kádak 12-15 frt
Ülő-kád 6-8 frt
Fürdő-székek 15-21 frt
Szoba-klozet 13 frt
Szoba-klozet 30 frt

Aczéldrót-madráczok

7-10 frt
Mosdó-asztalok 3-4 frt
Szekrény-ágyak 12-15 frt
Szab. ágyak 22-30 frt
Rácsos szekrény-ágyak
18-22 frt
Gyermek-ágyak 11-18 frt
Szalon-ágyak 12-18 frt
Kerti padok 9-18 frt
Székek 4-6 frt
Ruhafogasok! 10-18 frt
Konybaberendezések 25 frt

Müemall-fűzőedények és mindenféle tejjgazdasági
edények, ugyazintén transport-tej-kannák szabott árak
mellett. Szétküldés valamennyi vasuti állomásra utánvét
mellett. Csomagolásért csak saját költségemet számítom.
600 képpel ellátott árjegyzékemmel kívánatra ingyen szol-
gálok. — Megrendeléseket kérem a Fémáru-csarnokba,
Budapest, bécsi-utca 5. sz. alá intézni. 258 10-10

A mindenféle titkos, nemi be-
tegség és hólyaghurut ellen, köz-
gyógyszer ez előtt oly általános mint
kedveltségben részesült Copaiwak-bla-
zsam, ma már alig jön használatba részint kelle-
metlen szaga és íze, részint a felbűfögés, hányin-
ger s más egyéb gyomor bajok miatt melyet hasz-
nálata okoz.

A Midy ur által feltalált: tiszta, lepárolt
Santal-szesz nem bír ezen kellemetlen tulajdonok
egyikével sem, s 48 óra alatt még a legidültabb
s legfájdalmasabb kifolyásoknak is anélkül, hogy
a gyomornak terhére lenne, s minden befecskен-
dezés segélye nélkül csaknem teljes megszüntét
idézi elő.

Egy üveg ára használati utasítással s 50 to-
kocszával 2 frt 10 kr. 9 10-12

Raktárhelyiség Páris: 8. Rue Vivienne.

Kapható:

RING LAJOS

'Angyalhoz' címzett gyógyszer-tárában Aradon, Asztalos
Sándor-utca 1-ső szám.

6477.

419. 3-3.

Hirdetmény.

A vágóhídi igazgató urnak ez értelemben
tett javaslata, valamint az iparosok meghall-
gatása alapján, a melegebb idő beálltára való
tekintettel elrendelem, hogy a közbűgőhidón
f. évi június hó 1-től kezdve köz- és ünnep
nap délután 2-7 óráig minden nemű állat,
míg ezen napokon reggel 5-8 óráig csakis
bárány és rürgös esetekben gyenge bornyu
vágható. Vasárnap és Szent István napján az
1891 évi XIII. t. cz. alapján minden állat vá-
gására a közbűgőhid csak reggel 5-10 óráig,
illetőleg június és július hónapokban 5-10
óráig vehető igénybe.

Vasár- és ünnepnapokon a tömeges bá-
rány vágás szempontjából felhatalmazom a
vágóhídi igazgató urat, miszerint a vágást ak-
ként rendezze be, hogy az iparosok a szűk-
ségees bárányokat levágva legkésőbb reggel 7
órára a piacra kiszállíthassák.

Arad, 1893. évi május hó 26.

Sarlot Domonos.
főkapitány.

6907. kh.

3-3

Hirdetmény.

Mikalaka község előljáróságának 807 | 893. sz. alatt
ide intézett átirata szerint a községben a sertés állo-
mányban a „sertésorbáncz” kór járványserűleg lépett fel.

Ezen kórnak Aradra leendő behozatala meggátálása
szempontjából a 40000 | 888. sz. a. kiadott magas rende-
let 278. §-a a) pontja alapján nevezett községből vagy
községben keresztül hajtott sertésnek és szálás takarmány-
nak Aradra való behozatala megtiltatik.

Miről a közönséget alkalmazkodás végett értesitem.
Arad, 1893. május 31.

Sarlot Domokos,
főkapitány.

Nagy-Pél község előljáróitól.

405 | 1893.

458 2-3

Pályázati hirdetmény.

A két ízben kitűzött határidőben pályázók
hiányában a választás meg nem tartatván, újból
közhírré tétetik, hogy a nagy-péli községi szülész-
női állás, mely a községi pénztárból 80 frt
évnegyedes utólagos részletekben fizetendő kész-
pénz és a teljesen szegények kivételével, kiket
ingyen köteles kezelni, esetenként a fél által fize-
tendő 1 frtnyi díjjól álló javadalmazással van
egybekötve — **1893. évi június hó 20-án**
d. e. 10 órakor Nagy-Pél község tanácsster-
mében tartandó választás utján be fog tölteni.

Miről pályázni óhajtok oly felhívással érte-
sítettnek, hogy képesítési oklevéllel és előnyükre
szolgáló eddigi gyakorlatukat igazoló ugy erkölcsi
bizonyítvánnyal ellátva a választáson személyesen
megjelenni tartoznak.

Nagy-Pélen, 1893. június hó 2-án.

Serb Geraszim,
jegyző.

Paul Tripon,
bíró.

Mélyen leszállított árak !!! Olcsóbb mint bármely végeladás!!

Üzlethelyiségünk július hó 1-én az épület átalakítása végett ideiglenesen átellenében a szabadságtéren felállít-
tandó sátorba helyeztetik át, ezen alkalomból nagy raktárunkat lehetőleg apasztani óhajtjuk, a legujabb áru-
kat, nevezetesen:

legujabb divatkelméket minden színben,

eddig méterje 1 frt., 1.20, 1.40, 1.80 kr, most 60, 70, 80 és 90 kr.

Valódi francia battistok eddig 75, 80 kr, most 45-50 kr., legujabb plissé zephyrek
eddig 90 kr, 1 frt, most 50, 60, 70 kr., továbbá cretonok, függönyök, napernyők,
vászon, chiffon, asztalneműek, férfi ingek, harisnyák, nyakkendők, szóval ösz-
szes raktárunkon levő áruk

jóval leszállított árakon adatnak el.

Ruhák teljes elkészítését finomabb ruhakelmékből 18-20 frtig

elvállaljuk.

Ajánljuk a n. é. helybeli és vidéki közönségnek ezen ritka olcsó bevásárlási alkalmat felhasználni és üzletün-
ket b. látogatásaikkal szerencsétetni.

Rosenblüh H. és Társa

443. 3-3.

ARAD, Szabadság-tér.